

▷ Szili József

A Zsóka-versekből

Ezek a költői évszakok

Ezek a költői évszakok a teremtés és a halál évadjai; minden pillanatban eleven kínok és gyönyörök ülik meg halott kínok és gyönyörök évfordulóit: emléktelen megemlékezések s megannyi első szerelem, kilobbant vágyakozás, testetlen várankozás, csupa felelet kérdésekre, amelyek nincsenek és nem lehetnek, mert nem a felelet szüli a kérdést. Átsuhog rajtunk a szél, átsüt rajtunk a fény, átszállnak rajtunk a felhők, átfolynak rajtunk a helyzetek, a felismerés villanásai, s nincs egy zug, egy mélyedés, ahova terhüket leraknák, egy őrző edény, ahol a mozgás leülepszik, besűrűsödik, megtartva energiáit, készenlétét, célját és indítékait, csak a folytonos kiüresedés és telítődés káprázata. Jaj nekünk, halandóknak, akik az egyetlen életet éljük s ál-életekbe osztódunk emlékezésképp s feledjük a magunkét, melyből percenként kiszabadulunk elsuhogva a széllel, szétszórva a fénnel, elszállva a hosszú felhővonulással, belefolyva a helyzetek állóvizébe, megülve tenyérszerű zugokban, leragadva mélyedésekben, besűrűsödve meredek falú edényekben, immár mozdíthatatlanul, cél, erő, indítékok nélkül, nem várva feltámadást, megrázkódtatást, ítéletet. S akkor jön a vég, váratlanul és megelőzhetetlenül, az egyetlen, mely a magassági szél képtelen sebességét sebességünkhöz csökkenti,

megszűri bennünk a fényt, belénk rekeszti a mozgékony helyzeteket, ránk rögzíti a zuhanást és az emelkedést, föltámaszt porainkból, járnai tanít és látni, aggályainkkal perbe száll, félelmünk elé gátat emel, belebocsát a teremtés és a halál évadjába, s minden közegben, mint az ígéret, lebegve tart. Fátyolos a szem, de metsző a tekintet, mely a falakon túli végzetes látványra mered. Csak ennyi hát a minden, amit a vágy valamennyi látóhatár mögé vetített jártában-keltében, s csak ennyi a teljesülés? Ez a puha álom, a halottak kedélyes felelőtlenége, akik a végső kérdésekre kapott válasz fejében föladják valamennyi közbülső kérdésüket? Csak ennyi, dereng át a feledés egén, de ha ez a józan borzongás, ez a buzgó fölengedés a fagyból egyetlen percig igaz, az elég, s ez a teljesség: úgy zuhanni le- s fölfele, minden irányba, amerre a vonzás szelíd ereje kényszerít, hogy mi vagyunk a vonzás központja, hol az a másik erő kifejtési képes nem múló energiáit, erejét erőnké téve, sőt erőtlenségünket téve erőnké, mígnem egy és ugyanaz győzelmünk és megadásunk.

Lélekkondicionálás

*Ad notam:
„Lelket feltámaszt lélek, / Lelket lélek becézget...”
(Monsieur Ference Varga, Paris)*

Ezek az anyag legtávolabbi rövidülései.

Itt némán sűg nem tudni micsoda nem tudni micsodának, neuron-rendszerek átrendeződéseivel nem tudni mi ér mihez, milyen jelekkel, milyen érintkezésnek van jelentősége, egyáltalán *jelene* valamilyen bensőségben, melynek határai nem tájolhatók be földrajzilag, de nevezzük *léleknek* s vonjuk meg e *per definitionem* határtalan meghatározottság határait, tételezzük ugyanígy a következőt, majd milliárdos nagyságrendben a többit, e lelkek értetlenkedése a csöpp megértés, míg egymáson átsuhannak cirógatásnyi csöndben, s nem haszontalan ez a kísérletezés, hiszen vergődő lelkeket jótékonyan bénít ez az érintés, elsatnyulók erőre kapnak, elenyészők eleven kiterjedésekbe tűnnek át, mert iszonyú árnyékot teremnek a barátság lángoszlopai, *lelket feltámaszt lélek* és a rettenetes szerelemben lélek lélek által adódik össze lélek lelkévé, miközben közeikben a semmit ölelik, s amivel ölelnek, az is semmi, és ölelésük is semmiből semmibe ér, és mindössze annyi valóság nélkül, amennyi múltat csinál a mulékony jövőből, mert *semmiből semmise lesz* és a semmit öelve a *semmi semmit nemz* és az a semmi *nem* ez a semmi, létét ennek a tevékeny tétlenségnek köszönheti, a némaságot mímelő táncbeszédnek, amely visszfényderengésként lassan, sokára, túl későn gerjeszt értelmet valamiről, ami majdnem volt, holott csak lehetett volna, bár lennie kell, de mindezt akkor olyan komolyan, mint akit először vesznek szemügyre komolysága folytán, tüzetesen vizsgálva azt a senmiölelést, azt a semmit vásó ledérséget, azt a feltételezett egyességet két érthetetlen határeset fedésben levő peremén,

amikor a gyöngédség áhítata lebegteti hosszan a már alig taszító szédülés fölött a széteső magányt, hogy a megejtő ellehetetlenülés helyzeti energiáit végsőkéig föleméssze,

amikor ereje nincs védekezésre, viszontvadászkodásra, arca befödésére, könnyei elrekkentésére, s a jeges űrt fokozatosan kizárja köréből a sűrűsödő atmoszféra,

amikor megindulnak mindenek és a háttérzaj egy pillanatra alábbhagy,

lelket lélek becézget

szeretget, megcirógat,

dédelget, simogat, ringat,

kedveskedve csitítgat,

babusgatva áhít,

évődve édesget,

hízelve csókdos,

tárgytalan érintéssel tárgytalan érzetet kelt,

kutató kétségeit felejtve ülteti át a gyakorlatba a gyöngédség feledékeny tudományát,

mozdulatlan odaadással, tétlen tévődve tartja fenn a mindenségnek ezt a megengedhetetlen állapotát, amelyet,

noha kimondhatatlan, meghatároz ön maga s minden más, de mindenek előtt, a vég előtt és végül a

TE

ilyen vagy olyan lelkséged,

kis-, közép- és nagylelkséged,

egy-, két-, három-, négy- stb. lelkséged

